

nuværende Fæstere kunne blive ved Stederne. Jeg skal tillige tillade mig at bemærke, at den samme Finanzminister i det samme Foredrag har anbefalet saavel de nye Krongodser som de ældre til at gaae ind under den samme Bestemmelse, da han har paaberaabt sig, at Frederiksgave, som er det vigtigste af dem, ved Indfæstning og Landgilde, var kommet i en temmelig god Priis, og at Staten derfor vilde blive uden synderligt Tab. Jeg skal derfor stemme for Forslaget, som det er kommet fra det andet Thing.

Soleforstander Sørensen: Jeg skal blot tillade mig et Par Bemærkninger i Anledning af nogle Uttringer af den ærede 4de Landsthingsmand for 1ste Kreds (Blechingberg), blandt Andet med Hensyn til det store Tab, han formeente, der vilde blive for Statskassens Vedkommende; det blev anslaaet til 1,700,000 Rbd., men dette Tab vilde blive formindsket, dersom man antager Loven i den Skikkelse, der er foreslaaet af Majoriteten i Udvalget, med 170,000 Rbd., og altsaa bliver dog et Tab tilbage af 1,530,000 Rbd.; men det forekommer mig, at, hvis man kan forsvare at indrømme, at Statskassen skal udsættes for et saa stort Tab, som den sidstnævnte Sum, kan man ogsaa gjerne slaae en Streg over den mindre Sum med. I ethvert Fald forekommer det mig at være noget misligt at paastaae, at Statskassen virkelig taber en saa stor Sum. Det forekommer mig, at Ingen kan sige, at han taber det, han ikke har, og det, han aldrig kan faae, og det forekommer mig, at man muligt kunde komme til det Resultat, at Staten aldrig vilde kunne indvinde den større calculerede Sum, aldrig vilde kunne sælge disse Fæstegaarde saaledes, at en saa betydelig Sum kunde indvindes, som den calculerede eller ved Taxation fremkomme. Det er efter mit Begreb aldeles illusorisk at sige, at jeg mister det, jeg aldrig har eiet og aldrig kan komme i Besiddelse af, og saaledes stiller Sagen sig omtrent for mig, og jeg kan derfor heller ikke indrømme, at det er et stort Offer, Staten gjør, naar den sælger Gaardene til de Priiser, den kan faae efter Lovforslaget og Forholdenes Beskaffenhed. Det blev af den samme ærede Landsthingsmand ytret, at der i de ældre Acter

var omtalt flere Gange, at Kongen ikke vilde lide Afdrag i sine Indtægter, men heller ikke vinde Noget, og at man derfor med god Grund kunde stemme for Loven med Hensyn til de ældre Godser; men, hvis jeg ikke tager feil, har den ærede Ordfører udtalt noget lignende med Hensyn til de yngre Godser; thi han har sagt, at der var accurat den samme Grændse, idet Staten havde altid havt til Hensigt at sælge dem igjen, saasnart det kunde skee uden Tab for Statskassen, og der forekommer mig altsaa at gjælde det samme om de nyere som med Hensyn til de ældre kongelige Bestemmelser. Det blev endvidere ytret af den ærede 4de Landsthingsmand for 1ste Kreds, at der i disse ældre Documenter var sagt, at der skulde gives Fæsternes Afgang til inden en vis Tid at faae Arvesætte; men dersom det er bestemt „inden en vis Tid,“ er det altsaa en Tids Begrændsning; men, hvis det er rigtigt, som jeg antager, saa have Fæsternes paa de ældre Godser slet ingen større Ret end Fæsternes paa de yngre Godser, og det saameget mere, som den samme ærede Taler udtrykkelig erklærede, at den ældre Retstilstand ophørte for disse Fæstere paa de ældre Godser i 1840, og derved formeentlig ogsaa deres saakaldte Retligheder, og en ganske ny Tilstand indtraadte i 1846, og, hvis det er Tilfældet, som jeg heller ikke tvivler om, saa forekommer det mig, at det er endmere Bevis for, at de ere stillede lige med Fæsternes paa de nyere Godser, og, efter disse Uttringer at dømme, da kan jeg virkelig ikke indsee, at der er den fjerneste Grund til at gjøre Forskiel paa de ældre og de nyere Krongodser.

Blechingberg: Jeg maa dog tillade mig at berigtige nogle af den sidste ærede Talers Uttringer, der indeholde aabenbare Misforstaaelser af, hvad jeg har sagt. Jeg har med Hensyn til det Tab, der var calculeret af den fungerende Finanzminister, gjort opmærksom paa, at han sagde, at den nuværende Lov vilde medføre et Tab over det, som Ref. af 1ste Juli 1846 havde indrømmet, af omtrent 600 000 Rbd. Ved Siden deraf har jeg udtalt, at jeg antog, at Ref. af 1ste Juli 1846 var et Factum, der var givet, hvorom der ikke kunde være nogen videre Tale. Det